

[Landbrugsministeren.]

Opførelse. I enkelte Tilfælde, hvor Brugeren har vanskeligt ved at skaffe Kapital til Anskaffelse af Besætning o. s. v., kan der efter det foreliggende Forslag ogsaa ydes Etableringslaan.

Det første Forslag, som jeg herved har den Ære at fremsætte for det høje Ting, er *Forslag til Lov om Erhvervelse af Jord til Oprettelse eller Udvidelse af mindre Landbrug og til Byggepladser m. v.* Forslaget er delt i forskellige Kapitler. Kapitel I omhandler Erhvervelse af Jord. Der fastsættes i § 2, at Statens Jordlovsudvalg og Landbrugsministeren faar Ret til at købe dertil egnet Jord. I § 3 gives der Adgang til, at Staten faar Forkøbsret til Ejendomme, som kommer til Tvangsauktion, og som har et Tilliggende af mindst 40 ha og 8 Tdr. Hartkorn. Hvis man ikke kan skaffe tilstrækkelig Jord frem ad de to her anviste Veje til en nogenlunde rimelig Pris, gives i § 4 Ret til Ekspropriation fra Ejendomme, som har et Tilliggende af mere end 50 ha og over 50 000 Kr.s Grundværdi. Og i særlige Tilfælde, hvor Jordlovsudvalget enstemmigt indstiller det til Ministeren, kan Ekspropriationen udstrækkes til Ejendomme, som har en Størrelse af mindst 40 ha og mindst 40 000 Kr.s Grundværdi. I § 5 fastsættes der Bestemmelser, hvorefter der kan eksproprieres Jord til Byggepladser med Havelod for Befolkningen i Byerne.

Til disse Formaal, jeg her har nævnt, anvises der et Beløb af 6 Mill. Kr. aarlig.

Kapitel II omhandler Fremgangsmaaden ved Jordens Erhvervelse. Da det foreliggende Lovforslag paa mange Punkter er i Overensstemmelse med Lovforslag, som tidligere er fremsat af den socialdemokratiske Regering, skal jeg kun nævne de Punkter, hvor der er sket Ændringer i Sammenligning med det tidligere foreslaaede. I Kapitel III omtales Anvendelsen af den erhvervede Jord, og der er her navnlig et Punkt, jeg vil henlede Opmærksomheden paa. Det er en Bestemmelse i § 12 om Etableringslaan, hvorefter der kan gives Ansøgere, som i øvrigt er kvalificerede, men som ikke har Penge nok til at anskaffe sig den nødvendige Besætning, Inventar og nødvendige Redskaber, et Etableringslaan, som dog ikke maa udgøre mere end en Tiendedel af Vurderingssummen for Jord og Bygninger og i alt ikke maa overstige 2 000 Kr. For at dette Laan kan komme til at opfylde sit Formaal, bestemmes det, at Amtskommissionen paaser, at Etableringslaanet anvendes til Indkøb

af Besætning, Inventar og Redskaber, og at de indkøbte Ting bibeholdes og vedligeholdes, indtil Laanet er tilbagebetalt.

Kapitel IV indeholder en Paragraf om Støtte til privat Køb af Tillægsjord. Hensigten er at faa løst ogsaa dette Spørgsmaal saa godt som muligt. Paragraffens Bestemmelser er udvidet og forbedret. Det er efter mit Skøn et meget stort Spørgsmaal, om der er Mulighed for at skaffe de mange Tusind alt for smaa Husmandsbrug Tillægsjord. Det bestemmes her, at Staten kan udlaane Beløb til Husmænd, som kan købe Tillægsjord til Brug af en bestemt Størrelse og saaledes, at Købesummen bliver godkendt af Statens Jordlovsudvalg, og at Laanet ikke maa udgøre mere end det til Købet medgaaede Beløb. Statens Jordlovsudvalg kan indstille til Ministeren, og Ministeren kan fritage vedkommende Husmand for at svare Renter af indtil 25 pCt. af Renten af det Laan, han har faaet til Indkøb af Jorden. Denne Fritagelse falder dog bort ved Ejerskifte, for at ikke denne Fordel, som herved tilflyder Brugeren for at faa bragt hans Brug op i en forsvarlig Størrelse, skal kunne kapitaliseres ved Ejerskifte. Til dette Formaal foreslaas det at bevilge 1 Mill. Kr. aarlig.

I Kapitel V gives der Kommunerne Adgang til at deltage i Erhvervelse af Jord til Udstykning til Husmandsbrug og til Byggepladser med Havelodder i Byerne. Dette sker for at faa saa mange Kræfter som muligt med i Løsningen af den Opgave, her er Tale om, og for, om jeg saa maa sige, at faa saa meget som muligt ud af saa faa Penge som muligt. Der gives Kommunerne Adgang til at udstykke og drage de private Pengeinstitutioner med ind i Udlaansvirksomheden til Bygningers Opførelse. Ved Statens Udstykning stiller Staten jo Beløb til Raadighed, baade til Anskaffelse af Jord og til Udlaan til Opførelse af Bygninger. Med Hensyn til Kommunernes Udstykning bestemmes det, at Kommunerne sammen med Statens Jordlovsudvalg anskaffer Jorden, men foretager Udlaanet til Opførelse af Bygninger gennem de private Pengeinstitutioner. Kommunerne faar Ret til, hvor de ønsker det, uden højere Myndigheders Samtykke at købe Jordarealer til saadan Udstykning, dog ikke udover 1 pCt. af Kommunens samlede Grundværdi aarlig. Til Erhvervelse af Jorden til dette Formaal kan der gives Tilskud af Statens Jordfond paa indtil en Fjerdedel af Grundværdien af det Areal, der indkøbes. De paagældende Tilskud forrentes ikke, men de afdrages af Kommunen med en aarlig Ydelse af 3 pCt. af det oprindelige